

Кәсіптік стандарт: «Ақпараттық қауіпсіздік»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
  - 1) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыретінің деңгейіне қойылатын талаптардың жиынтығы
  - 2) кәсіби топ – жалпы интеграциялық негізі (ұқсас немесе жақын тағайындау, объектілер, технологиялар, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін еңбек функцияларының және құзыреттерінің ұқсас жиынтығын талап ететін кәсіби кіші топтардың жиынтығы
  - 3) кәсіби кіші топ – еңбек функцияларының және оларды орындау үшін қажетті құзыреттердің біртұтас жиынымен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
  - 1) АКТ – ақпараттық-коммуникациялық технологиялар
  - 2) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
  - 3) КС – кәсіптік стандарт
  - 4) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы
  - 5) БҚ – бағдарламалық қамтамасыз ету
  - 6) АҚ – ақпараттық қауіпсіздік
  - 7) АЖ – ақпараттық жүйе
  - 8) ОЖ – операциялық жүйе
  - 9) НТҚ – нормативтік-техникалық құжаттар
  - 10) ҚББЖ – қолжетімділікті бақылау және басқару жүйесі

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Ақпараттық қауіпсіздік
5. Кәсіптік стандарттың коды: J62092008
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
  - J Ақпарат және байланыс
  - 62 Компьютерлік бағдарламалау, консультациялық және басқа ілеспе көрсетілетін қызметтер
  - 62.0 Компьютерлік бағдарламалау, консультациялық және басқа ілеспе көрсетілетін қызметтер
  - 62.09 Ақпараттық технологиялар және ақпараттық жүйелер саласындағы қызметтің басқа да түрлері
  - 62.09.2 Киберқауіпсіздік саласындағы қызмет
7. Краткое описание профессионального стандарта: АҚ жоспарлау, бақылау, мониторингілеу және қамтамасыз ету
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
  - 1) Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман - 4 уровень ОРК
  - 2) Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман - 5 уровень ОРК
  - 3) Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман»:	
Топтың коды:	2149-3
Қызмет атауының коды:	2149-3-007
Кәсіптің атауы:	Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4
подуровень квалификации по ОРК:	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ақпараттық қауіпсіздік жүйелері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	АҚ жоспарлау, бақылау, мониторингілеу және қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау 2. Ұйымның АҚ қамтамасыз үдерістерін жоспарлау 3. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс- шараларды жоспарлау 4. Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау 5. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. Ақпаратты автоматтандырылған өңдеумен байланысты бизнес-үдерістерді анықтау мен сипаттау	
		Білімдер:	
		1. Бизнес-үдерістерді автоматтандыру үшін АКТ қолдану мен қағидалары туралы базалық білімі. 2. Бизнес-үдерістерді сипаттау әдістерін. 3. АЖ жобалау, құру және пайдалану қағидалары мен кезеңдері жайлы жалпы түсініктер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Ұйымның АҚ қамтамасыз үдерістерін жоспарлау	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. Ұйымда АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттардың үлгілерін (макеттерін) әзірлеу (өзектендіру): (АҚ оқиғаларын тіркеу және есепке алу, резервтік көшірме жасау, антивирустық қорғаныс, колжетімділікті бақылау, алмалы-салмалы тасымалдағыштармен, мобильдік құрылғылармен, пошта қызметімен және Ғаламтор желісімен жұмыс істеу кезінде АҚ қамтамасыз ету, АҚ оқиғаларына ден қою, криптографиялық құралдарды және олардың тасымалдағыштарын қолдану, БҚ лицензияларын және нұсқаларын басқару).	
		Білімдер:	
		1. АҚ қамтамасыз етудің негізгі қағидаларын, әдістері мен тәсілдерін. 2. Қазақстан Республикасының АҚ, ақпараттандыру салаларындағы негізгі нормативті-құқықтық актілерді. 3. Қазақстан Республикасының, халықаралық және мемлекетаралық АҚ қамтамасыз ету мәселелері бойынша стандарттарын. 4. Нормативті-техникалық құжаттарды әзірлеу, ресімдеу және бекіту тәртібін	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 3: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс- шараларды жоспарлау	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. Ақпаратты автоматтандырылған өңдеумен байланысты активтерді түгендеуге қатысу	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты өңдеуге байланысты активтерді есепке алу мен таңбалаудың, жіктеуіштің стандарттары мен әдістерін. 2. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу тәртібін.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттармен қызметкерлерді таныстырудың толықтылығын, уақытылығынн және фактілерін бақылау. 2. Қызметкерлердің, мердігерлердің және үшінші тұлғалардың АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттардың талаптарын сақталуын тексеру. 3. АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттардың талаптарының орындалуын бақылау актілерін құру және ресімдеу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның АҚ жөніндегі нормативті-техникалық құжаттарын. 2. АҚ қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық және техникалық шешімдерді қолдану нәтижелерін бағалау қағидаларын. 3. Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау жөніндегі жоспарлар мен іс-шаралардың орындалуын бақылау әдістерінің негіздерін. 4. АҚ оқиғаларын тіркеу және есепке алу, резервтік көшірме жасау, антивирустық қорғаныс, колжетімділікті бақылау, алмалы- салмалы тасымалдағыштармен, мобильдік құрылғылармен, пошта қызметімен және Ғаламтор желісімен жұмыс істеу кезінде АҚ қамтамасыз ету, АҚ оқиғаларына ден қою, криптографиялық құралдарды және олардың тасымалдағыштарын қолдану, БҚ лицензияларын және нұсқаларын басқару бөлігінде АҚ қамтамасыз етудің қағидалары мен әдістері туралы түсінігінің болуы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 5: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ қамтамасыз етудің аппаратты- бағдарламалық құралдарын тестілеу (апробация). 2. Жөндеуден келген АҚ аппаратты- бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарының жай-күйін тексеру. 3. АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құрылғыларын техникалық қолдау (реттеу және алдын алу жұмыстары). 4. Жөндеуден кейін АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құрылғыларының жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіру бойынша жұмыс жүргізу. 5. Осалдықты мониторингілеу жүйесін, АҚ мониторингілеу жүйесін және ақпараттың жайылып кетуін болдырмау жүйесін техникалық қолдау (реттеу және алдын алу жұмыстары). 6. ҚББЖ және бейнебақылау жүйесі жазбаларының журналдарын талдау. 7. Жасалған жұмыс нәтижелері бойынша есептік құжаттама әзірлеу.

		Білімдер:	
		1. ОЖ және кіріктіріме қорғаныс тетіктері жөнінде базалық білімі мен түсінігі. 2. АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құрылғыларының арналуын, техникалық сипаттамасын, құрылымын, ерекшеліктері мен пайдалану ережелерін. 3. Осалдықты мониторингілеу жүйесің, АҚ мониторингілеу жүйесің және ақпараттың жайылып кетуін болдырмау жүйесінің арналуы, оларды қолдану салалары мен жасау қағидалары туралы жалпы түсінігі. 4. БҚҚЖ және бейнебақылау жүйелерінің жұмыс істеу қағидалары жөнінде жалпы түсінігі. 5. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша реттеу және алдын алу жұмыстарының мазмұны мен арналуы жайлы жалпы түсінігі. 6. Техникалық және есептік құжаттаманы жүргізу қағидаларын түсінуі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық Нәтижеге бағдарлану		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
10. Кәсіптің карточкасы «Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман»:			
Топтың коды:	2524-0		
Қызмет атауының коды:	2524-0-007		
Кәсіптің атауы:	Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ақпараттық қауіпсіздік жүйелері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	АҚ жоспарлау, бақылау, мониторингілеу және қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау 2. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету үдерістерін жоспарлау 3. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс- шараларды жоспарлау 4. Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау 5. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау	Дағды 1: -	Машықтар: 1. Тәуекелдерді, активтерді, ақауларды, техникалық осалдықтарды, қатерлерді, қатерлерге қарсы техникалық іс-қимылды, үздіксіз бизнесті қамтитын АҚ басқару үдерістерінің НТҚ әзірлеу. 2. АҚ саясатының үлгісін (макетін) әзірлеу
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының АҚ, ақпараттандыру салаларындағы негізгі нормативті-құқықтық актілерін. 2. Қазақстан Республикасының, халықаралық және мемлекетаралық АҚ басқару мәселелері бойынша стандарттарын. 3. АҚ тәуекелдерін басқару мен бағалау қағидаларын. 4. АЖ қатерлерін және осалдығын талдау әдістері туралы жалпы түсінігі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету үдерістерін жоспарлау	Дағды 1: -	Машықтар: 1. АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттарды әзірлеу (өзектендіру) (АҚ оқиғаларын тіркеу және есепке алу, резервтік көшірме жасау, антивирустық қорғаныс, колжетімділікті бақылау, алмалы-салмалы тасымалдағыштармен, мобильдік құрылғылармен, пошта қызметімен және Ғаламтор желісімен жұмыс істеу кезінде АҚ қамтамасыз ету, АҚ оқиғаларына ден қою, криптографиялық құралдарды және олардың тасымалдағыштарын қолдану, БҚ лицензияларын және нұсқаларын басқару).
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының АҚ қамтамасыз ету мәселелері бойынша (халықаралық және мемлекетаралық) стандарттарын. 2. Ұйымның бағдарламалық және аппараттық құралдарының қорғаныс тетіктерінің қағидаларын. 3. АҚ қамтамасыз етудің заманауи отандық және шетелдік тәжірибелері, құрал-жабдықтары, әдістері мен құралдары туралы түсінігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс- шараларды жоспарлау	Дағды 1: -	Машықтар: 1. Ақпаратты автоматтандырылған өңдеумен байланысты активтерді санатқа бөлуге қатысу. 2. Ақпаратты автоматтандырылған өңдеумен байланысты активтер мен бизнес-үдерістер үшін тәуекелдерді, қатерлерді, ақпараттың жайылып кету арналарын анықтау. 3. АҚ бағдарламалық-техникалық қамтамасыз ету құралдарының нарығын талдау. 4. АЖ АҚ кіші жүйелерінің ерекшеліктерін әзірлеу. 5. АЖ және ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымның компоненттерінің қауіпсіздігі бойынша қорғаныс пішіні мен міндеттерді әзірлеу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты өңдеумен байланысты активтерді жіктеу, есепке алу және таңбалау стандарттары мен әдістерін. 2. АЖ қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды қалыптастыру және бағалау тәсілдемелерін. 3. Ақпараттың жайылып кету арналарын анықтау әдістері мен құралдарын. 4. Ұйымның бағдарламалық және аппараттық құралдарының қорғаныс тетіктерін қолдану тәсілдерін. 5. АЖ жобалау қағидалары мен әдіснамаларын
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ басқару үдерістеріне қойылатын НТҚ талаптарының сақталуын бақылау. 2. АҚ басқару үдерістеріне қойылатын НТҚ талаптарының орындалуын бақылау актілерін құру және ресімдеу. 3. Ұйымның қызметкерлеріне АҚ қамтамасыз етумен байланысты мәселелер жөнінде кеңес беру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның АҚ бойынша нормативті-техникалық құжаттарды. 2. АҚ қамтамасыз ету жөнінде ұйымдастырушылық және техникалық шешімдерді қолданудың нәтижелерін бағалау әдістерін. 3. АҚ қамтамасыз ету бойынша жоспарлар мен іс-шаралардың орындалуын бақылау әдістерінің негіздерін. 4. АҚ тәуекелдермен бағалау және басқару әдістемелерін.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 5: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарын орнату және ретке келтіру. 2. АҚ аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарын басқару. 3. Осалдықты мониторингілеу жүйелері, АҚ мониторингілеу жүйелері және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелері үшін саясатты ретке келтіру. 4. Осалдықты мониторингілеу жүйелерін, АҚ мониторингілеу жүйелерін және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу, антивирустық қорғаныс, антивирустық базаны жаңарту жүйелерін басқару. 5. АҚ оқиғалары мен АҚ ақауларын мониторингілеу. 6. АҚ оқиғалары мен сыни (апаттық) жағдайлары туралы хабарлау. 7. ҚБЖ және бейнебақылау жүйелерін басқару. 8. АЖ және ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым компоненттерінің қауіпсіздігі бойынша тапсырмалар мен қорғаныс пішіндерін жүзеге асыруды бақылау. 9. АЖ әзірлеу, тестілеу және пайдалану ортасын бөлуді бақылау. 10. Жасалған жұмыс нәтижелері бойынша есептік құжаттама әзірлеу.

		Білімдер:	
		1. ОЖ және кіріктіріме қорғаныс тетіктерін басқару қағидалары мен құралдарын. 2. АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарын, осалдықты мониторингілеу жүйелерін, АҚ мониторингілеу жүйелерін және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелерін құру мен қолдану қағидаларын. 3. АҚ ақаулары мен сыни (апаттық) жағдайлардың салдарларын анықтау, жолын кесу және жою тәсілдерін. 4. АҚ аппаратты-бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарынның жұмыс істеу және басқару қағидаларын. 5. Осалдықты мониторингілеу жүйелерін, АҚ мониторингілеу жүйелерін және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелерін басқару және жұмыс істеу қағидаларын. 6. Бағдарламалық құралдарды әзірлеу, тестілеу және пайдалану бойынша жұмыстарды орындаудың базалық қағидалары мен тәсілдерін.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық Ойлау орамдылығы Нәтижеге бағдарлану Жылдам үйрену		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
11. Кәсіптің карточкасы «Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман»:			
Топтың коды:	2524-0		
Қызмет атауының коды:	2524-0-007		
Кәсіптің атауы:	Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	АҚ жоспарлау, бақылау, мониторингілеу және қамтамасыз ету		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау 2. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету үдерістерін жоспарлау 3. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс- шараларды жоспарлау 4. Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау 5. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету
<p>Еңбек функциясы 1: Ұйымның АҚ басқару үдерістерін жоспарлау</p>	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: -</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ бойынша талдау жұмысын үйлестіру. 2. Тәуекелдерді, активтерді, ақауларды, техникалық осалдықтарды, қатерлерді, қатерлерге қарсы техникалық іс-қимылды, үздіксіз бизнесті басқаруды қамтитын АҚ басқару үдерістерін жүзеге асыру және бағалау әдістері мен әдістемелерін талдау және таңдау. 3. АҚ басқарудың НТҚ үдерістерін келісу. 4. АҚ саясатын, АҚ басқару үдерістерінің НТҚ және АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттарды әзірлеу (өзектендіру) бойынша қызметті үйлестіру. 5. Ұйымның бекітілген (өзектендірілген) АҚ саясатын жариялау және қызметкерлердің назарына жеткізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бизнес-үдерістерді реттеудің базалық қағидаларын. 2. Қазақстан Республикасының АҚ, ақпараттандыру салаларындағы нормативтік- құқықтық актілерді. 3. Қазақстан Республикасының, халықаралық, мемлекетаралық АКТ, АҚ, ақпаратты қорғау және криптография салаларындағы стандарттарын. 4. АЖ жобалау және пайдаланудың қағидалары мен әдіснамасын. 5. Бизнес-үдерістерді реттеудің қағидаларын. 6. Жобаларды басқару тәсілдерін. 7. АҚ тәуекелдерін бағалау және басқару әдістемесін. 8. АЖ қатерін және осалдығын талдау әдістемесін. 9. Ақпаратты өңдеумен байланысты активтерді жіктеу, есепке алу және таңбалау әдістерін
<p>Еңбек функциясы 2: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету үдерістерін жоспарлау</p>	<p>Дағды 1: -</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттарды әзірлеу (өзектендіру) бойынша жұмысты үйлестіру (АҚ оқиғаларын тіркеу және есепке алу, резервтік көшірме жасау, антивирустық қорғаныс, колжетімділікті бақылау, алмалы-салмалы тасымалдағыштармен, мобильдік құрылғылармен, пошта қызметімен және Ғаламтор желісімен жұмыс істеу кезінде АҚ қамтамасыз ету, АҚ оқиғаларына ден қою, криптографиялық құралдарды және олардың тасымалдағыштарын қолдану, БҚ лицензияларын және нұсқаларын басқару).

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының АҚ саласындағы нормативтік құқықтық актілерін. 2. АҚ бойынша нормативтік-техникалық құжаттарды. 3. Үздіксіз бизнес, АҚ оқиғаларын тіркеу және есепке алу, резервтік көшірме жасау, антивирустық қорғаныс, колжетімділікті бақылау, алмалы-салмалы тасымалдағыштармен, мобильдік құрылғылармен жұмыс істеу, қашықтағы қолжетімділік, криптографиялық құралдарды және олардың тасымалдағыштарын қолдану, БҚ лицензияларын және нұсқаларын басқару бойынша іс-шараларды анықтау кезінде АҚ қамтамасыз ету қағидаларын, тәсілдері мен құралдарын. 4. Заманауи және шетелдік құрал-жабдық нарығы мен АҚ қамтамасыз ету құралдарының дамуының негізгі беталыстарын
<p>Еңбек функциясы 3: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды жоспарлау</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: -</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты автоматтандырылған өңдеумен байланысты активтер мен бизнес-үдерістердің қорғалуын талдау. 2. АҚ қамтамасыз ету тәсілдері мен құралдарын таңдау. 3. Ұйымның АҚ саясатын жүзеге асыруға бағытталған іс-шараларды әзірлеу. 4. Үздіксіз бизнесті және АҚ ақаулары мен форс-мажорлық жағдайлардан кейін қалпына келуді қамтамасыз ету бойынша жоспар құру. 5. АҚ қамтамасыз ету үшін сатып алынатын құралдардың техникалық ерекшеліктерін, тендерлік құжаттаманы әзірлеу. 6. АЖ АҚ кіші жүйелеріне қойылатын техникалық тапсырмаларды, талаптарды әзірлеу. 7. АЖ және ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым компоненттерінің қауіпсіздігі бойынша міндеттер мен қорғаныс пішінін әзірлеу бойынша жұмыс ұйымдастыру және үйлестіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бизнес-үдерістерді сипаттау және нысандандыру әдістемесін тереңнен түсінуі. 2. Ақпараттың жайылып кету арналарын анықтау және бөгет қоюдың қағидалары мен тәсілдерін. 3. Қазақстан Республикасының АҚ саласындағы нормативтік құқықтық актілерін. 4. АҚ қамтамасыз ету құралдарын, осалдықты мониторингілеу жүйелерін, АҚ мониторингілеу жүйелерін және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелерін, жүйелерді қорғау тетіктерін. 5. Ақпаратты өңдеумен байланысты активтерді жіктеу, есепке алу және таңбалау стандарттары мен тәсілдерін. 6. АЖ қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды қалыптастыру және бағалау тәсілдемелерін. 7. АЖ жобалау қағидалары мен әдіснамасын. Ұйымның бағдарламалық және аппараттық құралдарының қорғаныс тетіктерін қолдану әдістерін. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі: -</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау</p>		

	<p>Дағды 1:</p> <p>-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар жоспарын іске асыруды бақылау. 2. Ұйымда АҚ қамтамасыз ету үдерістерін реттейтін құжаттардың және АҚ басқару үдерістерінің НТҚ талаптарының орындалуын тексерудің нәтижелерін талдау. 3. Ұйымның қызметкерлерімен, мердігерлермен және үшінші тараптармен құпиялылық немесе ақпаратты жарияламау туралы келісімді әзірлеуге қатысу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық және техникалық шешімдерді қолдану нәтижесін бағалау әдістемесін. 2. Ұйымның АҚ басқару және қамтамасыз ету үдерістерін бақылау бойынша іс-шаралар мен жоспарлардың орындалуын бақылау әдістемелерін.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	
<p>Еңбек функциясы 5: Ұйымның АҚ қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз етуде қолданылатын құралдардың тиімділігін бағалау. 2. Осалдықты мониторингілеу жүйелері, АҚ мониторингілеу жүйелері және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелері үшін саясат құру. 3. Ұйымның АҚ ақауларына қатысты әрекет ету. 4. Уәкілетт ұйымдармен АҚ мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыру. 5. Ұйымның ақпаратына төнген қатерлерге қарсы техникалық іс-қимыл жоспарын орындауды бақылау. 6. Қолданыстағы осалдықты мониторингілеу жүйелерінің, АҚ мониторингілеу жүйелерінің және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелерінің, антивирустық қорғаныстың тиімділігін бағалау. 7. АҚ және ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым компоненттерінің қауіпсіздігі бойынша міндеттер мен қорғаныс пішінінің тиімділігін талдау. 8. АҚ қамтамасыз ету құралы мен тәсілдерін қолданудың тиімділігін талдау. 9. АҚ қамтамасыз етудің қолданыстағы құралдары мен тәсілдерінің тиімділігін арттыру және жетілдіру (дамыту) бойынша ұсыныстар әзірлеу.

		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. АҚ ұйымдастырушылық және техникалық қамтамасыз ету құралдарының тиімділігін бағалау әдістемесін. 2. ОЖ мен кіріктіріме қорғаныс тетіктерінің жұмыс істеу және басқару қағидаларын. 3. АҚ аппаратты-бағдарламалық өамтамасыз ету құралдарын, осалдықты мониторингілеу жүйелерін, АҚ мониторингілеу жүйелерін және ақпараттың жайылып кетуіне жол бермеу жүйелерін құру мен пайдаланудың қағидаларын. 4. АҚ ақауларының, сыни (апаттық) жағдайлардың салдарларын анықтау, болдырмау және жою тәсілдерін талдаудың қағидаларын. 5. Ұйымның АҚ қамтамасыз ету үдерістерін талдау тәсіледерін. 6. Техникалық және есептік құжаттаманы жүргізу тәртібін. 7. АҚ ақауларына қатысты әрекет ету және тергеп-тексеру жүргізу тәртібін, АҚ оқиғаларын және ақауларын тіркеу қағидалары мен тәсілдерін. 8. АҚ мәселелері бойынша уәкілетті ұйымдардың құзыреттері туралы түсінігі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық Талдап ойлау Жоспарлау Шешім қабылдау Нәтижеге бағдарлану Кәсіби деңгейін көтеруге ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
		Кешендегі ақпаратты қорғау жөніндегі маман
		Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі аудитор

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі
Орындаушы:

14. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 г.

19. Болжалды қайта қарау күні: 05.12.2025 г.